

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P

Félévre . . . . . 6.— P

Negyedévre . 4.— P

A hirdetési díj mm.-ként 24 fillér és előfe fizetendő. — Szöveg közli ennek duplájá.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi . . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51.
I. emelet 7.
TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postatakarékpénztári csekk-számla száma 38.990.

Lapmegjelenés: minden hónap 1-én és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE
A VASUTI VENDÉGLŐSÖK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE
A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

KONGRESSZUSI

TUDNIVALÓK

Az eddig beérkezett nagyszámú jelentkezésekből, valamint a naponta érkező érdeklődő levelekből a kongresszus rendezőbizottsága azt tapasztalta, hogy a kartársak a meghívónak némely közlését rosszul értelmezik.

Igy szükségesnek látjuk, hogy az alábbiakat közöljük a kartársakkal:

1. A meghívóban jelezve van, hogy a részvételi díjban bennfoglaltatik „a vasúti igazolvány díja, aminek felmutatása mellett lehet kedvezményes jegyet váltani”. Az itt említett díj a vasúti igazolvány ára, mert annak előállításáért és illetékeséért a Máv. igazgatóságnak fizetni kell. **Tehát ebben a menedíj nem foglaltatik benne.**

2. Mít kell érteni „kedvezményes jegyváltás” alatt?

Akinek vasúti igazolványa van, az a lakóhelyéről Kassáig és Kassáról vissza a lakóhelyig, félárú vasúti jeggyel utazhatik (Tehát minden személy a rendes menetdíjnal 50%-ot megtakarít). Igénybe vehető a személy-, sebesség gyorsvonat.

Az igazolványon a név és lakhely fel van tüntetve, továbbá, hogy az igazolvány tulajdonosa feljogosítottatik arra, hogy a Vendéglősök és Italmérők Szakipartársulata és az Országos Szövetség által f. é. augusztus hó 23-25-én Kassán rendezendő országos kongresszusra egyszer a lakóhelyéhez legközelebb fekvő állomásról és vissza az eredeti kiindulási állomásig a m. kir. államvasutak vonalain a használt vonatmennek és kocsiszálynak megfelelő félárú menettérít jeggyel utazhassék.

Az igazolvány érvényes az oda-utazásra 1939 augusztus hó 21-nek 0 órájától augusztus 25-nek 12 órájáig.

A visszaútatásra 1939. évi augusztus hó 23-nak 12 órájától aug. hó 30-nak 24 órájáig.

A rendezőség ugyanis figyelemmel volt a több oldalról elhangzott kívánságokra és a Máv. igazgatóságnál kiessközölte, hogy a visszaútatás legvégűs időpontját a hó végében állapította meg. Így a kongresszus utáni napokon tetszészerinti csoportos kirándulásokon lehet részt venni.

3. Ismételten felhívjuk a kartársak figyelmét, hogy a szállodai elszállásolást a rendezőség csak akkor tudja biztosítani, ha a résztvevők jelentke-

LEGYÜNK OTT

MINDNYÁJAN!

— A kassai kongresszus alkalmából. —

A múlt évi országos kongresszuson bizonyára a kartársak közül egy se gondolt arra, hogy az 1939. évi kongresszus valamely csonk hazai vidéki városban lenne. De a Gondviselés akaratából és hazánk böles vezetőinek céltudatos munkájának eredményeként bekövetkezett az, amire titkon nagyon sokszor gondoltunk: hogy a hűsz évi elszakítás után az anyaországba visszatért Kassán, a Nagyságos Fejedelem városában tartjuk az idei országos kongresszusunkat.

De Kassával együtt visszatért még hazánkhoz a Felvidék egy értékes, nagy történelmi mulittal dicsekedő része, de visszajött az anyaországhoz Kárpátalja is a hűséges öslakóival és az ezeréves magyar határral.

Az idei kongresszust tehát Kassán tartjuk.

Minden kartársnak hazafias kötelessége, hogy ez alkalommal augusztus hó 24. és 25-én a szép Kassa városában megjelenjen és az országos kongresszuson részt vegyen!

Tudom, sőt mintha hallanám is, vannak egyesek, akik túlnagynak tartják a távolságot, akik félnek a költségek-től. Az első kifogásra az a válaszom, bár hazánk határai még jobban kitolódának, mert a mai közlekedés mellett ninesen távolság. Azután a költségkérdés. Hát lehetséges volna az, hogy egy kartárs, aki egész éven át robotol és fáradozik üzletében, ne engedhesse meg magának azt, hogy ipari

érdekből és ez egyszer magyar szívének sugallatára hallgatva, ne engedhesse meg magának azt, hogy pár pengőt áldozzon magára?! A kongresszus rendezősége gondoskodott arról, hogy az anyagi áldozat senki előtt se legyen elviselhetetlen. Már az utazásnál nagy megtakarítás van, mert sikerült a félárú jegykedvezményt a vasúton kieszközölni. A többi szolgáltatások pedig már a részvételi díjban nagyjában bennfoglaltatnak.

Mi kötelesek vagyunk alkalmazottainknak fizetéses szabadságot adni, de magunkra sajnáljuk azt a pár pengő kiadást, mikor ezzel egyben iparunk érdekét is szűzöljük!

Igenis, nekünk mindnyájunknak ott kell lenni Kassán és a kongresszuson részt venni. Az országos kongresszuson nyílik alkalom, hogy bajainknak, sérelmeinknek és kívánságainknak hangot adjunk. Otthon hiába duruzsolunk, együttes akarattal, elszántan, kellő nyomatékkal csak az országos kongresszuson mondhatjuk el, hogy mi soha olyasmit nem kértünk és nem kérünk, amely más állampolgár kárára volna, amely mások érdekeibe ütközik. Mi méltán elvárjuk, hogy az arra illetékes hatóságok előtt jogos kívánságaink megértésre találjon, hogy iparunkat abban a védelemben részesítsék, amely minden pontos és elég súlyos adókat fizető polgárnak kijár.

Nekünk vállvetett erővel iparunkon keresztül a régi, a Nagymagyarországért is kell küzdeni és adja az Egek ura, hogy Kassát hamarosan kövesse — kineses Kolozsvár is!

Nagy György, Pécs.

zése legkésőbb f. é. augusztus hó 12-éig beérkezik. A bejelentéskor meg kell írni, mely napokon kívánja a szállást igénybe venni.

Azok, akik kellő időben jelentkeztek, az összes igazolványokat legkésőbb augusztus hó 16-áig postán kapják kikézbésítve.

4. A kongresszusi jelvény díja a rész-

vételi díjban nem foglaltatik. Akinek ilyen jelvénye ninesen, annak 1 pengő bekdűlése ellenében postán megküldjük.

5. Minden további felvilágosítással szolgál a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége irodája (Budapest, VI, Csengery u. 51. I. 7.)

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapítattott 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdaságl kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A cigányzenészek is tartásukba a szerződést

Az egyik fővárosi lapban a következő panasz volt olvasható:

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! Május elsején négy hónapra szerződöttem vendéglőmbé egy cigányzenekart, de a zenekar két hét múlva — minden előzetes felmondás nélkül — faképnél hagyott. Tekintettel arra, hogy előzőleg 8-10 zenekarral tárgyaltam, míg ezt az egyet lekötöttem — igen bánított a dolog. Hiába fordultam azonban akárhová jogorvoslatért, mindenütt azzal utasítottak el, hogy cigányokkal nem lehet semmit sem csinálni.

Hogy lehet az, hogy csak mi, munkaadók tartozunk anyagi felelősséggel és ők meg felrúghatnak minden szerződést? Hangsúlyozottan kiemelem, hogy semmi anyagi okuk nem volt erre az eljárássra, mert ők voltak a legjobban fizetett zenészek a városban. Kell, hogy legyen valami védelme a vendéglősnek is, aki végeredményben mégis csak kenyeret ad a cigányoknak!

Erre a lehetetlen helyzetre szeretném felhívni az illetékesek figyelmét. Rácz István, a keszthelyi Vasúti Szálloda és Étterem bérlője.

B o e s k a y József, a keszthelyi szakosztály elnöke a következő sorokban hívta fel lapunk figyelmét e panaszra:

„Szíves elnézést kérek, hogy alkalmatlanokod soraimmal, de minthogy közérdekű, illetve szakmánkat erősen érintő ügyről van szó, nagyon kérem, legyen szíves b. lapjában is helyet adni egy itteni kartárs panaszos levelének. Meg kell említenem, hogy ilyen eset már nálam is előfordult, de úgyhiszem sok más kartársamnál is.

Igazán különös, hogy a sok-sok törvény és rendelet között nincs egyetlen paragrafus sem, amely az ilyen káros eljárástól megvédené bennünket. S ha nincs, akkor alkotni kellene egy olyan jogszabályt, amely a szerződésszegő muzsikust is kötelezze a szerződés betartására. Mi az államnak nagy adófizetői vagyunk, ennél fogva az állam kötelessége, hogy bennünket is védjen.

Véleményünk szerint nem kell emiatt újabb törvényt hozni. Először is jól meg kell szerkeszteni a szerződést és abba egy szankciós pontot is bele kell venni. Pl.: A hangszereknek egy része szolgáltatjon biztosítékul a szerződés betartására, vagyis a hangszereket az üzletből mindaddig nem szabad elvinni, amíg a szerződés le nem jött. A m. kir. belügyminiszter 137.000/1926. VII. sz. rendeletében a következőket rendelte el: Közbiztonsági és általános rendészeti okok szükségessé teszik, hogy a nagyobb létszámmal bíró és magasabb kultúrájú helyeinken (tehát feltétlenül ide tartozik Keszthely is!), a rendezett tanácsú városokban és városi törvényhatóságokban hivatászerűen csakis oly egyének zenélhessenek,

akiknek hatósági működési engedélyük van.

Hivatásos zenélésre csak oly egyéneknek adható ki működési engedély, aki magyar honos, hazafias szempontból nem esik kifogás alá, életének 18. évét betöltötte és megfelelő zenei tudással rendelkezik. Az engedély az egész ország területén való zenélésre jogosít. Működési engedélyt magyar állampolgár részére az állandó lakóhelye szerint illetékes elsőfokú rendőrhatalóság, külföldiek részére pedig a működési engedélyt a tarózkodási engedélyben a belügyminiszter adja meg.

Működési engedély általában csak az Országos Magyar Zenész Szövetség és a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete tagjainak adható. A működési engedély bármikor visszavonható, ha a zenész az előírt feltételeknek nem felel meg, vagy ha egyéb olyan körülmény merült fel, amely a közrend, vagy a közérkölésiség szempontjából az engedély visszavonását indokoltá teszi. A működési engedély visszavonandó akkor is, ha a zenészt az említett egyesület jogerős határozattal tagjai sorából véglegesen kizárta.

Igy, véleményünk szerint, akkor, amikor a vendéglős a zenészekkel, illetve a karmesterrel írásbeli megállapodást köt, mindjárt ki kellene kötni, hogy addig az ideig, amíg a szerződés szerint köteles a zenekar zenélni, a működési engedélyüket a vendéglősnek, kávésnak át kell adni. Mi következik ebből? Az, hogyha a zenekar pl. a hangszereket ki tudja csempészni, másóvá nem szegődhetik, mert a működési engedélyük a velük szerződést kötött vendéglősnek vannak. Az érdekelt vendéglős pedig írásban bejelenti annak a zenészerdekeltségnek, amely a működési engedélyt kiállította, hogy a névszerint felsorolható zenészek szerződésszegéssel távoztak el, így a működési engedélyüket visszatartotta. Erre azért van szükség, hogy ott ne kérhessenek működési engedély-másolatot s ezt ott ne állítsák ki, mert bizonyára azzal állnak elő, hogy elveszték az engedélyket.

Ugyanakkor az illetékes hatóságnál be kell jelenteni, hogy az X. Y. zenekar szerződést szegve eltávozott és máshol fognak muzsikálni, de a működési engedélyük nincs meg. Ezzel azután lehetetlenné tehető, hogy az ilyen megugrott zenekarok tovább garázdálkodhassanak és károsítsák az üzletlajdonosokat.

Ezért nem kell tehát véleményünk szerint új törvényt.

Egyébként ez az ügy nagyon alkalmas volna megbeszélésre s úgyszólván a szakmai nyilvánosság elé kívánkozik. A jövő hó vége felé Kassán lesz az országos kongresszus. Ajánlatos volna, ha az érdekelt kartársak ezt az ügyet ott szóba hoznák. Az Országos Szövetség készségesen közreműködne abban, hogy az ilyen káros cselekedettől a jövőben a kartársakat meg lehessen védeni.

MEGHÍVÓ

Valamennyi hazai vendéglős, szállodás, kávé és korezmáros ipartársulat, szakosztály, szakcsoport, országos és helyi szakmai jellegű érdekképviselő, úgyszóint a visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai szakmai alakulatok m. t. Elnökségének és az összes magyar kartársainknak!

Kedves Kartársak!

Elénk tempóban folyik a magyar élet újjáteremtő munkája. Regenerálódnak az egyes társadalmi osztályok, hogy újult erővel szegülhessenek hivatásuk betöltéséhez a nagy nemzeti együttessen, csak rólunk nem törtétek meg intézkedések, illetve amik törtétek, csak újabb terheket szakítottak a nyakunkra, anélkül, hogy azok elviseléséhez módot is adtak volna.

Fel kell hívunk az illetékesek figyelmét a magyar vendéglátóipart fenyegető veszedelmekre a szó erejével, az írás hatalmával, az igazság biztonságával, intézkedéseket kell kérnünk iparunk megmentésére, amíg nem késő, hogy új élet, új erő zsendüljön a mi küzdelmekben fáradt tagjainkban is és teljes lendülettel vehessük ki részünket a nagy magyar munkából.

Ezen cél szolgálatára a Nagyságos Fejedelem hazatért városában,

KASSÁN

1939 augusztus 24-én d. e. 10 órákor a Városi Színházban,

a minisztériumi és más hatósági képviselők jelenlétében tartjuk meg az

ORSZÁGOS SZALLODÁS, VENDEGLŐS, KÁVÉS ÉS KORCSMÁROS NAGYKONGRESSZUST,

amelyre szeretettel és bizalommal hívjuk meg összes szakmai alakulataink érdemes vezetését és velük együtt külön-külön minden öntudatos kartársunkat.

A kongresszus napirendjét, amelyen a felvidéki és kárpátaljai kartársak ügye is szerepel, ügyrendjét a helyszínen fogjuk a kartársak rendelkezésére bocsátani.

Ugy az összes szakmai alakulatainkat, mint az egyes kartársakat ezúton kérjük, hogy iparunkra vonatkozó konkrét panaszait, kívánságait és indítványait legkésőbb augusztus 10-ig Szövetségünk címére (Budapest, VI. Csengery uca 51) beküldeni szíveskedjenek, hogy azokat előadóink feldolgozhatják:

Tájékoztató:

A Budapestről és környékéről, vagy Budapestet át az elnökséggel utazó csoport augusztus 23-án, szerdán d. u. 2 óra 10 perckor indul a Keleti-pályá-

ÉRDPAKVAROSON, az Ilka-major mellett nagyforgalmú helyen fekvő, IGEN FEJLŐDÉSKÉPES VENDEGLŐMET magas koromra való tekintettel eladom: **Ankner József vendéglős.**

udvarról, gyülekezés ugyanott előtte félórával (a Szövetség jelvénye kitűzendő), Kassára érkezik este 7 óra 08 perckor, ott hivatalos fogadtatás, az előre kijelölt lakások elfoglalása, utána ismerkedő találkozó az „Európa” (Éder uca 1) és az „Imperial” szálló (Kossuth Lajos uca 16) éttermeiben.

A többi résztvevők a nekik megfelelő vonatokkal utaznak. A fővárosból három gyors és három személyvonat indul Kassára.

Augusztus 24-én, csütörtökön:

8 óraker istentisztelet a kassai Dómban,

9 óraker a Rákóczi síremlék megkoszorúzása,

10 óraker a kongresszus megnyitása a Városi Színházban,

14 óraker díszebéd a Schalk-ház éttermében.

A díszebéd után a Vasúti Vendéglősök Szakosztályának gyűlése az Imperial szálloda különtermében (Kossuth Lajos uca 16).

délután a város megtekintése, este vacsora tetszés szerinti helyeken.

Augusztus 25-én, pénteken:

9 óraker gyülekezés a Szent Korona téren.

Fél 10 óraker a kassai Bauernebl sörgyár megtekintése.

Utána autókaron kirándulás Bankófüredre, ott ebéd, délután hazautazás.

A kongresszus részvételi díja személynként 14.50 P.

Ebben benfoglaltatik a két napi (aug. 23 és 24) szálló és az aug. 24-iki díszebéd (ital nélkül) ára kiszolgálási díjjal együtt, a kongresszus rendezési költségeihez való hozzájárulás (az erről szóló Részvételi díjgy kongresszusi belépőül és a többi megmozdulásoknál is igazolásul szolgál), a Bankófüredi kirándulás autbuszköltsége, továbbá vasúti igazolvány díja, aminek felmutatása mellett lehet 50%-os kedvezményes jegyet váltani.

A kongresszusra legkésőbb augusztus hó 12-éig lehet jelentkezni.

Ezen határidő betartóinak elsőrendű szállást tudunk biztosítani, mert Szövetségünk a legjobb szállodai szobákat a kongresszus résztvevői számára foglalta le azzal, hogy ezen szállásokat csak a Szövetség által megküldött szállásjegyek felmutatóinak szolgáltatják ki.

Díszebédet ugyancsak a Szövetség által megküldött, vagy a helyszínen csak a Szövetség pénztárosától váltott jeggyel lehet igénybe venni és fizetni.

Ugy a szállás, mint az ebédjegyek személyre és időre szólók, bejelentés nélkül másra át nem ruházhatók, fel nem használás esetén érvényüket veszít és vissza nem válthatók.

A kongresszusra való jelentkezés a részvételi díj beküldésével (a Szövetség 30.518. sz. postatakarékpénztári

csekk számlájára, vagy postautalványon a Szövetség címére: Budapest, VI. Csengery u. 51. sz.) egyidejűleg történik, amely alkalommal bejelentendő a jelentkező olvasható neve, lakhelye és annak megjelölése, hogy mely napokra óhajtja a szállást igénybe venni, aminek beérkezése után a felsorolt szolgáltatásokról szóló jegyfüzetet (amely tartalmazni fogja a fentebb már külön felsorolt jegyeket), rövid úton megküldjük. Egy postatakarék-befizetőlapon vagy postautalványon többek részvételi díja is beküldhető, de hogy kik részére történt a befizetés, azt fel kell tüntetni.

Akik sem szállást, sem vasúti kedvezményes jegy váltására szóló igazolványt, sem egyéb szolgáltatásokat nem vesznek igénybe, a kongresszus költségeihez 2 pengővel járulnak hozzá, amiről szóló részvételi díj kongresszusi belépési igazolványul is szolgál.

Örömmel vesszük, ha a kartársak a tanulságos kongresszusra családtagjaikat, hozzátartozóikat, esetleg vendégeiket is elhozzák, de azok neveit is be kell jelenteni a részvételi díj egyidejű beküldése mellett, ami őket ugyanolyan kedvezményekre jogosítja. Visszatér Felvidékünk mindig magyarádol dobogó szívébe, szépséges Kassa városába szeretettel várjuk az összes hazai vendéglőipari alakulatok érdekes képviselőit, minden öntudatos magyar kartársunkat.

Budapest, 1939 július hó 11-én.

Kartársi üdvözléttel

a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Kereskedelmi Szövetsége és a Kassai Vendéglősök és Italmérők Szakipartársulata Elnöksége.

Figyelmeztetés

az alkalmazottak bejelentéséről.

A társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról szóló 1938. évi XV. törvényeink, az ú. n. első zsidótörvény végrehajtása tárgyában kibocsátott 4350/1938. M. E. sz. rendelet 12. §-a értelmében minden ipartestület és iparos kötelez az értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottait érintő személyi változásokat a július hó 31. napjának megfelelő adatokat feltüntető tartalommal f. évi augusztus hó 15-ig az Értelmiségi Munkanélküliség Kormánybiztosához (Budapest, V. Klotild uca 10/e) bejelenteni.

A bejelentéshez szükséges nyomatványok Budapesten a kerületi előljáróságokon, városokban a polgármesteri hivatalokban, községekben az előljáróságokon szerezhetők be.

A bejelentés szempontjából értelmiségi munkakörben alkalmazottnak kell tekinteni a rendelet 10. §-ának harmadik bekezdése szerint az irodai és műszaki szolgálatot ellátó tisztviselőn felül a kereskedőegyet, az állandó fizetéstű utazót (üzletszerzőt), általában

Vendéglői berendezések

Új és használt

Kerti bútorok, kuglifelszerelés, evőeszközök, üvegáru legolcsóbban

FRIED

KIRÁLY UCCA 44. SZÁM
K Ö L C S Ö N Z E S !

minden olyan alkalmazottat, aki nem altiszti vagy szolgai, avagy nem szoros értelemben vett testi (fizikai) munkát végez.

A rendelet 10. §. ötödik bekezdésének c) pontja szerinti rendelkezés, mely arról szól, hogy „A kimutatásba elkülönítve kell felvenni a nem értelmiségi munkakörben foglalkoztatottakat az alkalmazottakat, akik középiskola vagy középfokú iskola negyedik osztályát elvégezték, vagy akiknek ennél magasabb iskolai végzettségük van”, — a múltban azzal járt, hogy több kézművesiparos ellen kihágási eljárást indítottak, mert nem jelentették be a gimnázium, reál, vagy polgári iskola négy osztályát végzett tanoncokat és segédeiket az Értelmiségi Munkanélküliség Kormánybiztosához.

Most kijelentették illetékes helyről, hogy a középiskola négy osztályát végzett tanoncok és segédek csak azok tartoznak bejelenteni, akiknek értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottai is vannak. Ha ilyen alkalmazottak nincsenek, a középiskola négy osztályát végzett tanoncokat és segédek nem kell bejelenteniük.

A Mezőgazdasági Ipari Kongresszus borászati szakosztályának ülései

A múlt hó 10–20-ig lezajlott kongresszuson a borászati szakosztály is kivette részét a munkából, mert három ülésen többrendbeli előadás hangzott el, bár — sajnos — a bejelentett külföldi előadók közül többen nem jöttek el. Elvégre ez a kongresszus nem kifejezetten szőlészeti-borászati jellegű volt, hanem a mezőgazdasági ipar technikai és kémiai részén volt a hangsúly, mégis tanulságos és érdekes előadások szerepeltek műsorán.

I. ülés július 11-én délelőtt 10 óraker.

Dicenty Dezső, m. kir. kísérletügyi főigazgató, mint elnök megnyitotta az ülést és üdvözölte a megjelenteket, majd pedig Eduárd Barthe, a Nemzetközi Borhivatal elnöke és a francia küldöttség vezetője vette át az elnöki tisztséget. Azután Dicenty Dezső főigazgató tartotta meg előadását:

„A sűrített must használata a bor készítésénél” címen, részletesen tárgyalván a sűrített mustnak szerepét borászati, gazdasági és pinceüzemi szempontokból. Továbbá javasolja, hogy a cukrozás helyett minden országban a sűrített mustot kellene használni. A kérdéshez először Teleki Andor szólott hozzá, kiemelve, hogy aránylag kevés mustot sűrítenek be és használnak fel nálunk, holott alkoholmentes italok előállítására itthon is sokat elfogyaszthatnánk és külföldre is szállíthatnánk.

Báró Malcomés Gyula megjegyzte, hogy a sűrített must használata sokkal előnyösebb az egyszerű cukrozásnál, mivel a feljavított borok, édes esemegeborok sokkal jobb minőségűek a sűrített mustból s így hozzájárul Dienty javaslatához. Ugyancsak szólásra emelkedett báró Waldbott Kelemen, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének elnöke is, felhíván a figyelmet arra, hogy a különféle italok „bor” elnevezését nemzetközileg szabályozni kellene s csak a szőlőből származót illesse ez meg. Más oldalról pedig minőségi borok készítésére is felhasználható legyen a sűrített must. Barthe megjegyzte, hogy franciaországi viszonyok szerint nem szabadna megengedni a 10 foknál magasabb cukorfokú mustok besűrítését.

Ezután a francia Vidal J. előadása következett, amit a szakosztályi titkár olvasott fel: „A természetes édesborok szüretelésének, erjesztésének és javításának alkalmazásban levő vagy alkalmazható eljárásai és technikai módjai” címmel. Az előadáshoz Flanzny, a narbonnei Szőlészeti és Borászati Állomás igazgatója két fontos megjegyzést fűzött hozzá, mely proposíciókat az ülés el is fogadta.

II. ülés július 12-én délután 3 órakor.

Az ülést Barthe elnök nyitotta meg, majd Flanzny igazgató az időközben elhunyt franciaországi Ventre előadását olvasta fel: „Kémiai és fizikai hatóanyagok a borászásban” címen. A kénessav hatását és a mustnak erjedés előtt való szellőztetését ismertette.

A kérdéshez hozzászóltott báró Malcomés Gyula és Teleki Andor.

Ezután Pálkás Gyula m. kir. kísérletügyi főadjunktus előadása következett: „A mustsűrítés módjai, eszközei és gépi berendezése” címen, melynek keretében a must előkészítését, a különféle eljárásokat és a többféle rendszerű gépeket ismertette. (Robert, Henry, Lurgi, Parche et Bouillon, Lemale stb.) Utána Gerő Zoltán m. kir. kísérletügyi főadjunktus értekezett: „A szőlőkonzerválás módjai” címen, mikoris Flanzny és Barthe szóltak a tárgyhoz, vázlatosan ismertette a francia felfogást és kísérleteket.

III. ülés július 13-án délelőtt 10 órakor.

Az ülést dr. Kállay Miklós, ny. m. kir. földművelésügyi miniszter, felső-

házi tag, egyben a mostani kongresszus elnöke nyitotta meg, majd átadta az elnöklést báró Malcomés Gyulának. A távollévő Luigi Gazale, az oszti Szőlészeti Intézet igazgatója helyett a beküldött előadást Dienty Dezső főigazgató olvasta fel: „A bor melléktermékeinek felhasználása” címen. Utána Barthe tartotta meg nagyszabású előadását: „A szőlőművelés és borkereskedelem nemzetközi gazdasági helyzete és módozatok a nemzetközi borpiacok megjavítására” címen. Csak a főbb pontokat emeljük ki: árminimálás, az olesó, rossz borok összevásárlása, ezeknek lepárlása és a párlat felhasználása, miáltal a silány borok eltüntethetők a borpiacról s a termelő a gyenge borától is megszabadulhat, a jó bort pedig kellő árban tudja értékesíteni. Reizmann Zoltán a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete nevében köszönte meg az értékes és érdekes előadást.

Báró Malcomés Gyula röviden összefoglalta a kongresszus 10-ik szakosztálya munkájának eredményeit és megköszönte Dienty Dezső igazgatónak, Barthe elnöknek hathatós munkásságát, valamint az előadókknak közreműködését. Végül Flanzny szabatosan körvonalazta a kongresszus idevágó határozmányait.

Eduard Barthe bezárta a vitát s ezzel a szakosztály működése véget ért.

Ennek kapcsán még meg kell emlékeznünk a folyó hó 12-én, a Margit-szigeti Szabadtéri Színpalton megtartott és fényesen sikerült ünnepi előadásról is, mely hivatva volt a magyar bor jelentőségét allegorizálni. Ugyancsak nagyjelentőségű propaganda volt a folyó hó 15-i hajókirándulás is, mikor a kongresszusi tagok és vendégek a M. Kir. Állami Pincegazdaság pincéjét tekintették meg.

Az egész kongresszus szakszempontból is kitünően sikerült, de ilyen mélyreható propagandát még sohasem sikerült elérnünk a külföldiek előtt és mindannyian egyöntetűen azt hangoztatták, hogy tulajdonképpen csak most ismerték meg Magyarországot, amiben a közmondásos magyar vendégszereteten, fővárosunk csodás szépségén kívül bizonyára a kitünő magyar boroknak is részük volt.

Jár-e a beteg alkalmazott-nak fizetés?

Egy rögtöni hatállyal elbocsátott iparossegéd felmondási időre járó kététi munkabér címén pert indított a munkaadója ellen. A munkaadó a perben azzal védekezett, hogy a felperes a rendes felmondás egész tartama alatt beteg volt, táppénzt kapott, már pedig a beteg alkalmazottnak az 1927. évi XXI. tc. szerint kórházi ápolásra, táppénzre és a társadalombiztosítási jogszabályokban megállapított egyéb szolgáltatásokra van csak igénye, munkabérre azonban nem.

A budapesti központi kir. Járásbíró-

ság, mint munkaügyi bíróság, felperest keresetével elutasította és a budapesti kir. törvényszék 27. Pf. 337—1939. sz. ítéletével ezt az ítéletet jogerőre emelte. A kir. törvényszék indokolása kifejtette, hogy a beteg munkást betegségese tartama alatt a társadalombiztosító intézet látja el és a munkaadó, aki esetleg hosszú éveken át fizette a betegsegélyző biztosítási járulékat, a betegség tartama alatt munkabért fizetni nem tartozik. Egyedüli kivétel a kereskedősegéd, illetve a kereskedelmi törvény alá eső alkalmazott, aki betegségese tartama alatt is 6 hetet meg nem haladó időre követelheti a fizetését.

A budapesti kir. törvényszék fellebezési tanácsának ez a döntése kétségkívül megfelel az anyagi jognak. A joggyakorlat terén nem is jelent fordulatot, mégis, minthogy abban a kérdésben, hogy a beteg alkalmazottnak jár-e fizetés, a nagyközönség körében meglehetősen tájékozatlanság uralkodik, a kir. törvényszék döntése érdemes arra, hogy minél szélesebb körben publikus legyen.

A kereskedősegédekre vonatkozó rendelkezés még abból az időből maradt vissza a 65 éves kereskedelmi törvényben, amikor még nem volt társadalombiztosítás. Ma azonban a beteg alkalmazott a legkitünőbb kórházi ellátásban részesül és a táppénz is, különösen a napibérosztályok határainál, majdnem elérik az alkalmazott fizetését.

Latbavetve az elmondottakat, kétségtelen, hogy a beteg alkalmazottnak a munkaadó a betegség tartamára nem tartozik fizetést adni. A kereskedősegédek, illetőleg az 1910—1920. M. E. sz. rendelet hatálya alá eső alkalmazottak kivételével.

Kérdés, mi a helyzet, ha a munkaadó a beteg alkalmazottat, aki nem esik a kereskedelmi törvény 56. §-ának, illetőleg az 1910—1920. M. E. sz. rendelet hatálya alá, betegség címén rögtöni hatállyal elbocsátja? Minthogy betegség címén rögtöni hatályú elbocsátásnak az ipartörvényben megjelent kivételektől eltérően helye nincsen, a kérdés azon dől el, hogy az elbocsátás napjától kezdődő rendes felmondási idő alatt az alkalmazott meggyógyult-e, vagy sem. Ha az alkalmazott nem gyógyult meg és az egész rendes felmondási idő alatt kórházi ápolásban, vagy táppénzben részesül, a felmondási időre munkabér nem jár neki. Ha ellenben az alkalmazottat a rögtöni hatályú elbocsátás napján kezdődő rendes felmondási idő alatt a társadalombiztosító egészségesnek nyilvánítja, a kórházból elbocsátja és a táppénzt beszünteti, ezen időponttól kezdve a rendes felmondási idő hátralévő részére jár az alkalmazottnak a fizetés, amely ez esetben nem egyéb, mint kártérítési szolgáltatás.

Kérjük az előfizetési díjnak szíves sürgős beküldését!

Az alkalmazottak természetbeni ellátásának pénzbeli egyenértéke

Az alkalmazottak fizetési szabadsága, valamint a legkisebb munkabérek megállapítása szükségessé teszi, hogy az alkalmazottak természetbeni ellátásának pénzbeli egyenértékét újból közöljük. Kérjük olvasóinkat, ezen lapszámunkat tegyék el. Ha szükség lenne erre a kimutatásra, kéznél lesz és nem kell levélben hozzánk fordulni; másrészt nekünk is megtakarítanak sok munkát a válaszással.

Az ipari alkalmazottak természet-

beni ellátásának értékeléséről a bér-megállapító bizottságok nem határoztak. Az érdekképviseleteknek adott felvilágosítás szerint az Országos Társadalombiztosító Intézet belügyminiszteri jóváhagyással ellátott egyenérték megállapítását kell alkalmazni a természetbeni javadalmazások pénzbeli értékének kiszámításánál. E számítás szerint az egyenértékek változók és ezidőszert a következők:

	Budapest			Budapest környékén és városokban			Egyéb községekben		
	napi	heti	havi	napi	heti	havi	napi	heti	havi
Reggeli	—27	1.62	6.80	—24	1.44	6.—	—21	1.25	5.20
Ébéd	—68	4.08	17.—	—64	3.84	16.—	—59	3.54	14.80
Vacsora	—40	2.40	10.—	—34	2.04	8.60	—30	1.80	7.40
Élelmezés	1.35	8.11	33.80	1.22	7.32	30.60	1.10	6.60	27.40
Teljes ellátás	1.68	10.08	42.—	1.52	9.12	38.—	1.36	8.16	34.—

A MABI ezidőszert az OTI-val azonosan állapította meg a természetbeni ellátás egyenértékét. Az élelmezés és teljes ellátás közötti P 8,20, illetve P 7,40 különbözet hálólhely, fűtés, világítás és mosás tételeiből adódik.

Tanoncoknak és a tanoncokhoz hasonló munkakörben alkalmazott, a ta-

none életkor átlagos határát (17 éves korig bezárólag) be nem töltött munkavállalónak nyújtott teljes ellátást az ország egész területére egységesen havi P 20 egységértékben, csupán reggeli, ebéd, vacsora természetbeni ellátást pedig havi 15 P-ben kell számítani.

Megalakult a vendéglátó ipar hevesmegyei szervezete

A szervezet érdekes indítványt nyújt be a kassai országos kongresszushoz

A Magyar Vendéglősök, Szállodások és Kereszművelődési Országos Szövetségének Hevesvármegyei Szakcsoportja július 25-én délelőtt tartotta alakuló közgyűlését az Egri Polgári Lövészterület kerthelyiségében. Az Országos Szövetség képviselőiben megjelent Szöllősy Ferenc ü. elnök és Pósch Gyula titkár. A vármegye területéről is igen sokan érkeztek az alakuló közgyűlésre, ami azt mutatja, hogy a szervezet megalakítására, az érdekképviseleti tömörülésre valóban nagy szükség volt és ezt az ipar képviselői át is látták.

A kellemes kerthelyiségben Juhász Ferenc, a szakosztály elnöke és a hevesmegyei alakulás ügyének lelkes szorgalmazója nyitotta meg a gyűlést:

— A magyar nemzet életerejét gyarapítani kívánó új országépítés történelmi munkájában a hevesmegyei vendéglátó ipar is ki akarja venni a maga részét. Ezért, mint a magyar társadalom minden vonalán látjuk, ez a hivatás is szervezkedik. Szervezkedése azonban nem a kasztrendszer, az oszt-

tályokra tagozódást igyekszik növelni, ellenkezőleg: a testvéri összekapcsolás érzésétől vezetettve, az erők egyesítésére, a teljes magyar egységre törekszik a vármegyei vendéglős és kereszművelődési szövetség megteremtésével is, az országos szövetség keretein belül és ennek kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályai szerint.

Az elnök ezután lelkes szavakkal üdvözölte a hatóságok megjelent képviselőit, végül köszöntve az országos szövetség vezérkarát, s a megjelent kartaikat, a vármegyei nagygyűlést megnyitotta.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után Szöllősy Ferenc országos szövetségi ü. elnök mutatott rá a szervezkedés szükségességére. A szervezkedés célja a közös sorsban szenvedőknek egységbe tömörítése, hogy jogaikat kellő súllyal védeni tudják s kívánságaiknak egységesen tudjanak érvényt szerezni. A magyar vendéglátó iparnak régóta igen sok a panaszja s ezek a panaszok egyre növekednek. Legutóbb a szociális intézkedésekkel rak-

A Kristály-vizet

forgalomhoz a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

tak ennek az iparágak a vállára súlyos terhet. Az alkalmazottak erősi-tették, ahelyett, hogy a gazdának az erejét fokozták volna, hogy jobban fizetett, több munkaerőt tarthasson. De a panaszok között nem áll utolsó helyen a termelő, a kifőzések versenye a kaszinók, körök jogosulatlan ipargyakorlása s más olyan kérdések, amelyek a szakmában közismertek. Legyen ez a megalakulás annak a belső meggyőződésnek kifejezése, hogy az ember nem tud eléggé harcolni érdekeiért s egy ember kedvéért mások nem tudják az összesség sorsát irányítani.

Kelemen Andor, a vendéglőipari szakosztály jegyzője ismertette a következőkben a szervezkedés eredményeit. A vendéglőipar gyakorló meg-érettek az idők szavát és a megye területéről eddig háromszázat meghaladó számban csatlakoztak a szervezethez teljes bizalommal az országos vezetőség iránt.

A beszámoló után Szöllősy Ferenc a megjelentek egyhangú kívánságára a hevesmegyei szakcsoportot megalakultnak jelentette ki, majd a jelölő bizottság javaslata alapján a következőkben választotta meg a tisztikart a közgyűlés:

Diszelnökök: Unterreiner János, az egri Korona bérlője, Baán Zsigmond, a Mátra-szálló bérlője, Pók Endre, a paradízfürdőszálló bérlője.

Vármegyei elnök: Papp Kálmán, Gyöngyös.

Vármegyei ügyvezető elnök: Juhász Ferenc, Eger.

Alrelnökök: Juhász István, Eger, Macher Miklós, Gyöngyös, Szabadfalvy István, Hatvan, Kovács Imre, Tiszafüred.

Titkár: Kelemen Andor.

Pénztáros: Lukács Sándor, Eger.

Számviszsgálók: Horváth József, Dobóczy János, Eger.

Ügyész: dr. Ringelham György, Eger, azonkívül megalakították a 16 tagú vármegyei választmányt.

A megválasztott tisztikart Szöllősy Ferenc üdvözölte s különösen örömeinek adott kifejezést, hogy Papp Kálmán kiváló egyénisége, Juhász Ferenc meleg szíve és lelkiismeretessége és Kelemen Andor tevékeny tetteirekészsége lesz a szakcsoport szellemi középpontja, mert ez biztosított arra, hogy a csoport munkája eleven és eredményes lesz. Ugyancsak meleg szavakkal üdvözölte a diszelnököket, akik a szakma büszkeségei.

Papp Kálmán és Juhász Ferenc kö-

**Kecskeméti
Mintapince és
Kereskedelmi kft.**
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

Fellner Béla t. u. v.
Első belvárosi szállodal, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvetítő iroda
Budapest, IV., Molnár uca 3.
Telefon: 1-814-01.

TÖRLEY
PEZSCÓ

szönőszavai után **Braun Károly** polgármester biztosította legteljesebb támogatásáról a szakcsoporthoz, **Kovács Imre** több tiszafüredi panaszt tesz szóvá és nehezményezi a pénzügyi létszám esekély voltát, így képtelenek a nagy munkával megbirkózni., **Germarz Miklós** h. pénzügyigazgató a pénzügyi hatóságok részéről ígerte meg a legteljesebb pártfogást, **Lanther János** ipartestületi alelnök pedig az Ipartestület nevében üdvözölte a szervezetet. **Ficsor József** a pálinkafőzés körüli anomáliákat hozta fel.

Kelemen Andor jegyző részletesen ismertette a szakcsoporthoz indítványát a kassai országos kongresszushoz. Az indítvány szerint a hatóságok az általmérés revíziójánál a fűszerkereskedőtől, egyesületektől, jogi és erkölcsi személyektől vonják meg az engedélyt, azonkívül hozzanak olyan rendelkezést, amely szerint nagykereskedő ne árulhasson kiesilybeni áron és kismértékben. Indítvány hangzott el továbbá a szodagyárak házaló eladási módszere ellen. Elhatározta a közgyűlés, hogy az indítványokat nyolc nap alatt bekéri a vidéki kartársaktól.

A közgyűlést díszbeleb fejezte be, a melyet **Juhász István**, a Kéményseprő vendéglő tulajdonosa remekelt a magyar konyha minden ízével és zamatával. Az ebéden **Szöllősy Ferenc** országos elnök, **Papp Kálmán** vármegyei

elnök, **Szalay Pál** pénzügyi főtanácsos és **Lanther János** ipartestületi elnök mondtak pohárköszöntőt.

Mindenki kaphat LÁB-kölcsönt

A LÁB rendelkezik megfelelő tőkével ahhoz, hogy heteken belül megszavazza a LÁB-kölcsönöket. Kölcsönért bárki folyamodhatik, tehát nemcsak közalkalmazottak. A nem közalkalmazottak a 2000 pengőn felüli adóalapjuk tiszteresét kérhetik, a kölcsön azonban a vidéken legfeljebb annyiszor 4000 pengő, ahány lakószoba épül.

Az adóalapot az utolsó két évről adófizetési meghagyással kell igazolni. A folyósítás már a falegyennél megkezdődik.

A kölcsönigénylést az iparügyi minisztériumban kapható blankettán kell az iparügyi miniszterhez benyújtani. Ezek az űrlapok 30 fillérért az iparügyi minisztérium segédhivatalánál szerezhetőek be.

Akkor is lehet kölcsönt kérni, ha a lakás műhellyel, rendeléssel, laboratóriummal, üzlethelyiséggel stb. összeépül, illetve a házban ilyen, nem lakás céljára szolgáló helyiségek is lesznek, a kölcsön összege azonban ilyen esetben is csak annyiszor 3000, illetve 4000 pengő lehet, ahány lakószoba lesz a házba.

Vendéglősök, korcsmárosok vagy más borvásárlók figyelmébe!

ELADNÁM

kiskőrösi szüretelésű 100 hektoliter, kitűnő zamatú édeskés 11 Mall. fokos **fehér boromat** 300 hektoliter 10.5—10.8 Mall. fokos világos színű, jó zamatú édeskés kádarrkát.

Tölgyszéki Papp Béla szállodás és bortermelő **Kiskőrös**, Szarvas-szálló.

lan italkiméresi engedélye csak a legelőkelőbb vendéglőknek van, amelyek borsos árakkal biztosítják a hatóságokat arról, hogy közönségük, amely egyébként is a jobb körökből tevődik össze, józan marad. A második és harmadrendű vendéglők csak igen szigorú — és a mi számunkra kómikusnak tűnő — feltételek mellett adhatnak alkoholos italt. Ezek a feltételek kategóriánként változnak. Vannak vendéglők, amelyek csak déli 12 óra után és vannak olyanok, amelyek csak délután 4 órától kezdve adhatnak ki szeszitalt. Vannak helyek, ahol egész nap szabad inni, de csak este 8 óráig, viszont vannak olyanok is, ahol csak délelőtt 12-ig. Vannak olyan helyek, ahol ugyanaz a vendég legfeljebb kétféle italt rendelhet és sok helyütt a második italt csak akkor tálalják, ha az első már elfogyott és poharait is leszedték. Van vendéglő, ahol csak akkor szolgálnak fel szeszitalt, ha a vendég előzőleg ennivalót is fogyasztott.

A józanságra a vendéglős köteles ügyelni és megállapítható, hogy a vendéglősök ezt a feladatukat igen lelkiismeretesen oldják meg, annál is inkább, mert ha egy vendéglőben többször előfordul, hogy részegen távozik valaki, akkor nemcsak a részegzet büntetik meg igen szigorúan, hanem a vendéglős is elveszti italmérségi jogát. Jellemző, hogy az ú. n. tánclokokban, ahol a hangulat könnyen kicsapathat az úri mederből, semminemű szeszitalt nem szabad tartani. Az ilyen éjjeli tánclokokat látogató vendég ihatik tejet, kávé, esokoládét, vagy ha nagyon akar limonádét is, de szeszitalt nem kaphat.

Az elmondottak után bizonyára nem esodálkozik senki azon, hogy minden jóra való finn úriember zsebében ott lapul egy kis notesz, amelyben a menürendi bejegyzésekhez hasonló betű- és képjelzések találhatóak. Egy hosszabb idő óta itt élő barátommal akartuk a vizontlátás örömét a napokban egy kis itallal megpecsételni, mire ő titokzatos mosollyal előhuzta a kis noteszt és ellentmondást nem tűrő hangon kijelentette, hogy ilyen időtáig csak a Gambriniban lehet inni. Alátámasztotta ezt a kis noteszal, melyben „G” betű alatt a következő bejegyzést találtam: Gambrini: E, 8—11 b. s. max. 2. p. kk. — min. fogy. 2 kt.” Magyarul Gambriniban este 8-tól 11-ig lehet kapni bort, sört, ezen kívül legfeljebb 2 pohár konyakot, de ehhez minimális fogyasztásként meg kell rendelni legalább 2 kemény tojást.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az Országos Szövetség és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztályának helyisége: Budapest, VI, Csengery uca 51. szám. I. 7. Telefon: 118-898.

Jogi tanácsal tagoknak ingyen szolgál: dr. Stéger Béla ügyész, Budapest, IX, Ferenc körút 37. szám. Telefon: 137-988.

Hivatalos órák: hétköznap délelőtt 9—4-ig. A hivatalos órák alatt a tagok minden szakipari ügyben díjmentesen kapnak felvilágosítást a Szövetség irodájában. Vidéki megkereséseknél válaszbélyeg feltétlen küldendő.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Kartársak, figyelem!

Hatóságtól vett értesülés szerint **Fehér Gyula** nevű egyén a balatoni penziótulajdonos-kartársakat erőszakosan próbálta anyagilag igénybe venni Szövetségünk nevének felhasználásával. Mint hogy nekünk sem a Balaton mentén, sem az ország más részében, sem Fehér, sem egyéb színű ügynökünk nincs, ha valaki Szövetségünk nevében fellépne, kérjük tagadják meg a kérését, igazoltassák és személyleírását és viselkedését postafordultán közöljék velünk, hogy illetékes helyen a lépéseket megtehessek ellene.

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége, Budapest, VI., Csengery u. 51. sz.

Baj van a szacharinnal.

A budapesti vendéglősök és kávéosok körében igen nagy bonyodalmat okoz az utóbbi időben a *szacharin*. Egyes

vendéglőkben és kávéházakban pénzügyörök jelentek meg és a *szacharin kiszolgálása miatt egymásután jövedéki kihágási eljárást* indítottak a tulajdonosok ellen. A pénzügyöröknek ezt az eljárását a vendéglősök a legnagyobb fölháborodással fogadták, mert ők a szacharint *nem csempészúton*, hanem gyógyszerárakban szerzik be s így forgalombahozatala után adót is fizetnek. E kellemetlen ügy elintézése végett a két ipartestület a felsőbb hatóságok közbelépését kéri.

Ahol a vendéglős köteles a vendég józanságára ügyelni.

Finnországban pár éve népszavazással eltörölték a háború után bevezetett alkoholtilalmat. Hogy azonban a népmértékellenül rá ne vesse magát az ivásra, arról a hatóság gondoskodik, amennyiben az alkoholfogyasztást még ma is csak bizonyos keretek között enged meg.

Kocsmák egyáltalán nincsenek, a ki mért ital fogalma ismeretlen. Korlát-

Saját házamba való költözés miatt Budapest legforgalmasabb főútvonalán fekvő

VENDEGLŐMET

napi 250 pengő kimutatható forgalommal, eladom. Bővebbet kizárólag a tulajdonosnál. Ugyanők kizárva. — Cím megmutatható a Fogadó szerkesztőségében.

Ki felelős a leventegyakorlat elmulasztásáért?

Az ipariügyi miniszter a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara felterjesztésére 7328/1939. szám alatt a következőket közölte: A testnevelési törvény végrehajtása tárgyában kiadott 1924. évi 9000. számú rendelet 26. § (1) pontjában foglaltak intenciója a levente mulasztásáért azt teszi felelőssé, akinek a mulasztó levente háztartásában él. A mulasztás miatt a folyamatba tett büntetőbírói eljárásnál tehát elsősorban a felelősség kérdését kell tisztázni, s a büntetést ennek megfelelően megállapítani. A fenthivatkozott törvény, illetőleg rendelet szövegének ilyértelmű magyarázata tehát feleslegessé teszi annak kiegészítését, esetleges más szöveggel való helyettesítését. (5180/1939.)

Nyári táncmulatságok.

A Rákospalotai Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata augusztus 2-án este 9 órai kezdettel tartja a Hubay tér 7. szám alatti Pásztor-féle vendéglőben nyári mulatságát.

Az Ujpesti Ipartestület Vendéglős Szakosztálya és az Ujpesti Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata augusztus 10-én este 8 órai kezdettel a Horváth-kertben rendezi nyári táncmulatságát.

A Csepeli Vendéglősök és Koresmárosok Szakcsoportja

mult hó 22-én a Domonkos-féle Vámentes Kikötő vendéglőben Keidl János elnöke alatt értekezletet tartott. Az értekezleten résztvett Hoffer Ferenc, Szöllősy Ferenc, az Orsz. Szövetség elnökei és Pösch Gyula titkár. — Az értekezleten Szöllősy Ferenc ú. v. elnök időszerű ipari kérdésekről tartott előadást és ismertette a kassai országos kongresszus tárgyalásra kerülő ügyeit.

Sárgabarackot nyersen is eltehetjük

hosszú időre. Finom és teljesen tiszta homokot egy kissé átitatunk sóborsszal. Ebből a homokból egy réteget szórunk egy láda fenekére, helyezzük el gondosan a barackokat, vigyázva, hogy egymáshoz ne érjenek és a hézagokat is töltjük ki homokkal. Aszalva is eltehetjük a barackot. A még nem teljesen érett gyümölcsöt kettévágjuk és mérsékeltlen meleg tűzhelyen lassan megszáritjuk. Fontos, hogy jól legyen szárítva, különben megpenésedik.

Özvegyi jogon folytatott iparnak más iparhatóság területére történt áthelyezése esetén kiadható-e új iparigazolvány?

Az 1922:XII. tc. 49. §-ának második bekezdése fenntartás nélkül megengedi, hogy az iparos iparigazolvány alapján fenntartott üzletét más iparhatóság hatásköre alá eső területre helyezhesse át, csak új iparigazolvány váltását teszi az iparos kötelességévé, a törvény 51. §-a pedig a régi iparigazolványnak az új üzletre illetékes iparhatóságnál való bemutatását is megköveteli. Ennélfogva annak nincs akadálya, hogy az ipart özvegyi jogon gyakorló helyezhesse át üzletét más iparhatóság hatásköre alá eső területre, s így folyamodóknak, aki öz-

Kiskunlacházi Közbirtokosságtól. ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Kiskunlacháza község Közbirtokossága a tulajdonában levő, a pesti országút mentén, Kiskunlacháza községtől északra mintegy 12 km-re fekvő „LEVEGŐ CSARDÁT” italmérségi joggal és a hozzátartozó 12 kat. hold szántó és erdőföldet nyilvános szóbeli árverés útján Kiskunlacháza község közházánál 1939. évi augusztus hó 3-án d. e. 9 órakor haszonbérbe kiadja.

Kikiáltási ár évi 800 pengő.

Árverési feltételek Kiskunlacháza községénél hétköznapokon a délelőtti órákban bármikor megtekinthetők. Haszonbérleti idő: 1939 szeptember 1-től 1942 augusztus 31-ig, tehát 3 év, a korlátlan italmérségi jog megszerzését a Közbirtokosság vállalja.

Kiskunlacháza, 1939 július 12.

Kiskunlacházi Közbirtokosság elnöksége.

P. H.

ABROSZT

színes és fehér, úgyszintén minden TEXTILÁRUT vegyünk

BLAU JENŐ

textil kikészítőnél, BUDAPEST, V., gróf Tisza István-u. 11. Tel.: 180-643.

vegyi jogon gyakorolt mészáros- és hentesiparát helyezi át, a mészáros- és hentesipar gyakorlására kért iparigazolvány kiadandó volna, szövegének a 7800/1923. K. K. számú rendelet 116. §-a értelmében oly kiegészítésével, hogy az iparos iparát özvegyi jogon gyakorolja és így tanoncot csak az esetben tarthat, ha képesített üzletvezetőt alkalmaz.

Az iparnak elhunyt iparos kiskorú árvái javára folytatása esetében az üzleti cégtábla szövege mily változás alá esik?

Az 1922:XII. tc. 8. §-a első mondata szerint, ha a meghalt iparos házastársat nem hagyott maga után, vagy ha az életben maradt házastárs utóbb meghal, vagy az özvegyi joggal élni nem kíván, az ipart a gyám, illetőleg az életben maradt házastárs az iparos törvényes, törvényesített vagy örökbe fogadott kiskorú gyermekei vagy unokái javára, ezek nagykorúvá válásáig újabb iparigazolvány, illetőleg iparengedély nélkül folytathatja. A cégtábla ily esetben tehát csak az iparigazolványban megnevezett iparos nevet tüntetheti fel, de szembeütő módon fel kell tüntetni az iparhatóságnál történt bejelentésnek megfelelően azt is, hogy ki a felelős üzletvezető.

Piszkos kezek megtisztítására

legegyszerűbb szer a poralakú citromsav. A kezünket meleg vízben alaposan meg kell mosni szappannal s ezután bőséges késhegyni citromsavporral be kell dörzsölni a piszkosan maradt ujjakat. Félperenyi alapos dörzsölés után a sötét foltok eltűnnek. A dolog roppant egyszerű és amellettt csupán fillérekbe kerül.

A mohácsi „Korona” szálló

épülettömb eladásáról szóló és lapunk mult számában megjelent „Hirdetmény”-ben az ajánlás benyújtás határideje augusztus hó 3-ára volt feltüntetve. A polgármesteri hivatal most értesített, hogy a benyújtási határidő — leírasi géphiba csúszott be — helyesen 1939 augusztus hó 31 d. e. 11 óra.

Eladó

Hévízfürdőn (Keszthely mellett) egyik legszebb helyén fekvő pensió (volt Lakits-féle) szálló belsővel (volt Lakits-féle) szálló belsővel, nagyon szép terrasszal és teljes felszereléssel. A megvételhez 20.000 pengős kölcsönt is fenntarthatunk a vevőnek.

Érdeklődni lehet a Vármezei Banknál, Zalaegerszeg.

Mindenki a vendéglátót dicséri,

ha a

Promontoria borait méri.

PROMONTORIA

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK BORPINCSÉZETE ÉS ÁRUELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAFOK, SÖRHÁZ UCCA 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 269-992.
PINCÉSZETÉBŐL.

Kartársaink megtisztelő látogatását szolgálatkészen várjuk.

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

Csersav a borban *

Irta: **Osztróvszky Antalné,**
dr. E. Németh Ágnes.

A borok természetes csersavtartalmának, továbbá a mesterségesen beadagolt csersavnak az élesztőkkel, baktériumokkal, penészekkel szemben mutatott viselkedését számos biológus tanulmányozta már. Legutóbb az amerikai híres biológus, a kaliforniai Cruess professzor állított be ilyen irányú kísérleteket, éppen a Newmark-féle állítások ellenőrzésére. Különböző vadélesztőket, penészeket és eetbaktériumokat oltott le steri mustmintákra s egészen 0,5%-ig emelkedő mennyiségű csersavat adott hozzájuk, mely felső határ már ihatatlanná tette a borokat. Mégis még ez a magas csersavtartalom is teljesen hatástalannak mutatkozott a leggyakrabban előforduló vadélesztők, az Apiculatusok és a Mycoderma-kkal szemben. A penészek szaporodását a csersavadag emelése egyenesen elősegítette. A penészek szívesen fogyasztják a csersavat, rohadt szőlőn a csersavtartalom erősen visszaesik. Kedvező eredményt ért el az amerikai kutató a vörösborkor fordulását előidéző baktériumoknál.

Ez a borbetegség tudvalevőleg abból áll, hogy a vörösborkor színetét veszti, megfőrik, borkósavtartalma és glicerinja elbomlik s ezek helyébe széndioxid, továbbá különböző kellemetlen illatú anyagok (tejsav, propionsav) lép s a bor élvezhetetlenné válik. Ezt a borbetegséget ezidőszereint gyógyítani nem tudjuk, de megelőzésében a tannin feltétlenül szerepet játszik. 0,3%-hoz közeledő csersavtartalomnál a károkozó baktériumok Cruess kísérleteiben is erősen visszaestek, majd elpusztultak. Ennél a betegségnél is biztosabb eredményt ad azonban a csersavnál a kénezés, vagy a pasztörözés. Egyes kutatók állítását, mely szerint a csersav fenti határon belül nemes borélesztő szaporodását is megakadályozza, Cruess vizsgálatai nem igazolták, sőt határozottan megdöntötték. Való azonban, hogy a borok természetes savasodását a csersavadagolás meggátolja, mely körülmény az amúgyis lágy déli

boroknál igen fontos.

Cruess azután a csersavnak a borzamatára gyakorolt hatását vizsgálta meg. Ezen kísérletek folyamán különböző eredetű csersavféléseket is összehasonlított. Az önotannin arómaképző hatása körülbelül megegyezett a tiszta minőségű finom gubaesersavával, míg a szumakcsersav teára emlékeztető zamatot kölcsönözött a bornak. A megejtett ízlelési próbák szerint az ízlelők azt a fehérborot találták a legharmónikusabbnak, amely 0,7% összes csersavat tartalmazott s amelyhez ezen a savtartalomon belül 0,05% csersavat adagoltak.

Cruess professzor a leszűrt tapasztalatok alapján általában ajánlhatónak tartja, hogy 0,025–0,05% között ingadozó csersavtartalomig a bor természetes csersavtartalmát önotannin, vagy egyéb származású, tiszta csersav hozzáadásával korrigáljuk, óva inti azonban az amerikai termelőket, hogy a csersavtól a gyorsabb ülepedés, tisztulás, a zamat és vörösborkoroknál a szín befolyásolásán túl, mint általános esodaszertől egyéb hatásokat is várjanak.

Befejezésül még csak azt akarjuk megemlíteni, hogy az erjedés közben a must eredeti csersavtartalma többekévesbbé erősen lecsökken. A csersav közismert tulajdonsága, hogy a fehérjéket kicsapja s velük nagy, pelyhes csapadékot képez. Az erjedés kezdetén jelenlévő csersav fogyása is azzal magyarázható, hogy a bor fehérjetartalmának egy részével, sőt esetleg az élesztő fehérjéinek egy részével is beáll ez a reakció és ezzel magyarázható a csersavnak gazdag vörösborkor gyors tisztulása.

Ugyanezen okból adagolják a csersavat, mint már említettük, fehérborokhoz vagy azok mustjához is. Főlős csersavadagok megfelelő zselatinadag beadásával csökkenthetők s ezzel a túlfanyar bor lágyabbá tehető, az összes csersav azonban még túlderítéssel sem vehető ki a borból.

A csersav legkiterjedtebb borászati alkalmazása a csersav-zselatinos derítés, melynek bővebb tárgyalása azonban külön cikket kíván.

Jómenetelű **NYÁRI VENDÉGLŐ, STRANDFÜRDŐVEL**, csodaszép hely, családi okok miatt **eladó.** — Bővebb felvilágosítással szolgálunk: **Budapest, VIII, Aggteleki u. 2., trafikban.**

Borpiac.

A múlt héten szárazra fordult időjárás következtében a peronoszporafertőzés kártétele kisebb lesz, mint ahogy az eleinte mutatkozott. Egyes helyeken igen lényeges firtperonoszporakárokról érkeztek jelentések. — A borpiacon teljes üzlettelenség kerekedett felül, bár a borkészletek a kereskedőknél és italmérőknél a legminimálisabbak. A borárak általában 2,8–3,2 fillér Malligand-fokkonként.

ÜZLETI HIREK

Nagykörös. A Népbank uccában levő modernizált Horváth József vendéglőben az üzletvezető-főpincéri állást Balla Gyula foglalta el.

VIDÉKEN ELADÓ VENDÉGLŐ.

A város legforgalmasabb pontján, az üzlettel szemben a napi piacok vannak, vendéglő, évi 400 hl vegyes italforgalommal, házzal együtt **eladó** vagy **bérbeadó.** Az üzleti felszerelést bérli átvenni tartozik. **Értekezni lehet: Debrecen, Szepességi u. 9. sz. a tulajdonosnál.**

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY.

A **Szarvasi Iparoskör** pályázatot hirdet a megüresedett italmérő-üzletvezető állás betöltésére.

Pályázhatnak keresztyén, szakképzettséggel rendelkező, vendéglői ipar gyakorlására jogosultsággal bíró, nős férfiak.

A pályázat határideje **1939. évi augusztus hó 7. napjának d. u. 7 órájáig** jár le.

A szerződéssel kapcsolatos összes tudnivalók, így a javadalmazás mértéke, az elvállalandó kötelezettségek terjedelme stb. megtekinthetők az Iparoskör irodájában hivatalos idők alatt.

A pályázatok zárt borítékban az Iparoskörhöz címezve küldendő.

A pályázati kérvényhez csatolandók:

1. Egészségi állapotot igazoló hatóság orvosi bizonyítvány.
2. Erkölesei bizonyítvány.
3. Családi állapot igazolása.

Aki az italmérési állást a pályázat alapján elnyeri, köteles lesz magyar állampolgárságát saját költségén utólag igazolni törvényes határidőben.

Az Iparoskör a szabadválasztás jogát fenntartja magának.

Szarvas, 1939. évi július hó 22-én.

A Szarvasi Iparoskör elnöksége.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.

TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.

TELEFON: 114-262.